

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo!

Zapraszam do lektury pierwszego w 2012 r. zeszytu „Onkologii po Dyplomie”. Jego zawartość jest nieco odmienna niż w poprzednich, ponieważ większą część zajmuje bardzo obszerna praca przeglądowa na temat stanów nagłych w onkologii opublikowana w *CA Cancer Journal for Clinicians*, zaś uzupełnienie stanowią artykuły przeglądowe dotyczące neutropenii i chłoniaka Hodgkina pochodzące z *Seminars in Oncology*.

Praca Lewisa i wsp. z *CA Cancer Journal for Clinicians* dotyczy nadzwyczaj ważnego zagadnienia, jakim jest rozpoznawanie i leczenie w przypadku wystąpienia stanów nagłych w onkologii. Tematyka ta stanowi kanon edukacji onkologicznej, zaś aktualizowanie wiedzy na ten temat jest niezbędne w codziennej praktyce klinicznej. Stany nagłe są u chorych na nowotwory częstym zjawiskiem i mogą występować na każdym etapie choroby, począwszy od jej początkowych objawów, a kończąc na fazie schyłkowej. Wiele z tych zdarzeń bywa niejednokrotnie pierwszym sygnałem świadczącym o istnieniu nowotworu złośliwego. Etiopatogeneza stanów nagłych jest różnorodna. Mogą one być bezpośrednio powodowane przez ulegający progresji nowotwór lub jego przerzuty, mogą być skutkiem zaburzeń metabolicznych w przebiegu choroby, ale również niejednokrotnie są następstwem prowadzonego leczenia. Większość ze stanów nagłych powoduje bezpośrednie zagrożenie życia i wymaga natychmiastowego wdrożenia właściwego postępowania terapeutycznego. Autorzy skupili się na patofizjologii, diagnostyce i farmakoterapii praktycznie wszystkich istotnych z klinicznego punktu widzenia stanów nagłych, nieco mniej szczegółowo omawiając przyczynowe postępowanie przeciwnowotworowe. Warto zwrócić uwagę, że oprócz bardzo często omawianych stanów nagłych, takich jak zespół żyły głównej górnej, nadciśnienie wewnątrzczaszkowe lub kompresja rdzenia kręgowego, zwrócono uwagę na sytuacje trochę zapomniane przez onkologów, a stwarzające nierzadko problemy w praktyce klinicznej. Można do nich zaliczyć choćby zespół nadmiernej lepkości krwi, leukostazę oraz reakcje infuzyjne. Artykuł Lewisa i wsp. powinien być obowiązkową lekturą dla wszystkich kształcących się w onkologii i hematologii, a także interesującym i wartościowym repetytorium dla praktykujących lekarzy. Uzupełnienie artykułu stanowi ciekawy komentarz znanego autorytetu, jakim jest prof. dr hab. n. med. Maciej Krzakowski.

Swoistym uzupełnieniem omówionego artykułu jest praca Rapoporty pochodząca z *Seminars in Oncology*, poświęcona neutropenii i zakażeniom u chorych na nowotwory. Zagadnienia te przedstawiono oczywiście szerzej niż w doniesieniu omawiającym stany nagłe ogólnie. Są one nadzwyczaj ważne z racji powszechnego występowania w trakcie leczenia przeciwnowotworowego, a również dlatego, że neutropenia i zakażenia stanowią niezmiennie główną przyczynę chorobowości i umieralności zależnej od chemioterapii. Autor szczegółowo przedstawia współczesne standardy postępowania z uwzględnieniem czynników ryzyka wystąpienia powikłań. Jest to bardzo interesujący artykuł, a zaproponowane zalecenia znajdują zastosowanie w codziennej praktyce klinicznej.

Ostatnia z zamieszczonych prac, autorstwa Petersa i wsp., również pochodzi z *Seminars in Oncology*. Na przykładzie przypadku klinicznego przedstawiono w niej problemy związane z diagnostyką i leczeniem chorych na chłoniaka Hodgkina we wczesnych stopniach zaawansowania. Jest to jeden z najlepiej rokujących nowotworów, niemniej jednak decyzje terapeutyczne, mimo istniejących algorytmów postępowania, są niekiedy trudne i nadal budzą kontrowersje. Artykuł oparty na kanwie rzeczywistego przypadku chłoniaka Hodgkina zawiera komentarze radioterapeutów i onkologów

klinicznych, przedstawiające obecny stan wiedzy oraz problemy dyskusyjne. Praca jest opatrzona komentarzem znanego specjalisty w dziedzinie nowotworów układu chłonnego, dr. n. med. Janusza Medera.

Tradycyjnie zachęcam do udziału w programie edukacyjnym naszego czasopisma. Dołączone pytania są sprawdzianem wiedzy dotyczącej głównie stanów nagłych w onkologii. Mam też nadzieję, że lektura obecnego zeszytu będzie dla Państwa ciekawa i inspirująca.

W imieniu Rady Naukowej

Andrzej Kawecki

Redaktor Naczelny „Onkologii po Dyplomie“